

שנים אוחזין פרק ראשון בבא מציעא

כ.

עין משפט
נר מצוה

(א) כמות פה: פו. קדושין
מת. ז"ק פט. ז"ב קמז.
(ב) ושל"י. יע. וקלן לה: (ג)
(ד) ופי' חוס' כמות ק: (ה)
(ו) ושל"י חגרת: (ז) ושל"י חג:
(ח) ופי' חוס' ע"י חוס' ע"י
(ט) ופי' חוס' ע"י חוס' ע"י
(י) ופי' חוס' ע"י חוס' ע"י
(יא) ופי' חוס' ע"י חוס' ע"י
(יב) ופי' חוס' ע"י חוס' ע"י
(יג) ופי' חוס' ע"י חוס' ע"י
(יד) ופי' חוס' ע"י חוס' ע"י
(טו) ופי' חוס' ע"י חוס' ע"י
(טז) ופי' חוס' ע"י חוס' ע"י
(יז) ופי' חוס' ע"י חוס' ע"י
(יח) ופי' חוס' ע"י חוס' ע"י
(יט) ופי' חוס' ע"י חוס' ע"י
(כ) ופי' חוס' ע"י חוס' ע"י

ש"מ. מדלג חיישין להכי דמי הוה הכי שפיר זכי בעל צשור
שנכתב לשמה: **אימא לדשמואל.** דאמר המוכר שטר חוב לחזירו
וחזר המוכר הזה ומחלו מחול הוא אכל הלוה. הלכך אם מכרה
זו כתובתה באייר דהיינו שטר חוב וחזרה ומחלתה לבעל בתשרי
מחול ושפיר טריף בעל: **בשטר**
כסובה יולא מסתא ידה. שמציאה
לפנינו לייכא למיחש לשמה מכרה
בטובת הנאה שאילו מכרתה היתה
מוסרת הכסובה ביד הלוקח: **לשאי**
כסובת. שמה שני שטרי כסובה היו
לה [ויסן] לחוש שמה מסרה אחד
ללוקח וצאה לחזור בה ולמחול אכל
בעלה ומוסרת לו שובר המוקדם
לשטריו של לוקח. אלא ודאי אימא
לדשמואל ומתוך שצדקה למחול שטר
כסובה לבעלה עכשיו לא חיישין
לשמה כתבה ליתן בניסן כו': **ואזני**
אמר. מהכא לא תסייע לשמואל:
היא דלשאי כסובת לא חיישין. הלכך
ליכא למיחש לדלמא זכנתה בטובת
הנאה: **ועוד.** אי נמי זכנתה בטובת
הנאה לית לן למיחש לשמה כתבה
לשובר בניסן ולא קבלה עד תשרי
דאי נמי הכי הוה כי מטא שובר
לידיה בתשרי וזכה למפרע בו מומן
חתימתו ולא היה ממכרה שבנתיים
כלום ושובר מומן הכתוב בו טורף
ואזני לטעמיה כו': **בתנאי** איגרות
שום. ששמו ב"ד נכסי ליה למלוה
בחובר: **ואיגרות מוון.** שקיבל עליו
לזון את בת אשתו: **מיאויני.** קטנה
יתומה שהשיאוה אמה ואמיה לדעתה
יולאה ממנו בניאון ואינה זריכה גט
אלא אומרת בפני שלשה אי אפשי
בפלוני בעלי וכותבין לה ב"ד שטר
שמיאנה בפניהם להיות לה עדות
שמותרת לינשא: **שטרי ברורין.** בגמרא מפרש: **הרי זה יחזיר.**
דליכא למיחש לשמא נמלך דהא ב"ד לא כתבום אלא בדבר מקויים
ולפרעון נמי ליכא למיחש דבהני שטרות לא שייך צהו פרעון
כדאמרין לעיל (ד' טו): **ואפילו למ"ד** שומא הדר איהו דאפסיד
אנפשיה: **מלא בחפיסה או גדלוסקמא.** שום שטר: **או שמאל**
הכריך של שטרות. ככך או בצאודה. ובגמרא מפרש מאי חפיסה
ודלוסקמא ותכריך ואגודה: **הרי זה יחזיר.** דדבר שיש בו סימן הוא
כדמפרש בגמרא שהכלי סימן כשיאמרו הבעלים כלי כך וכן מלאה
אותם וכן תכריך ואגודה הרי זה יחזיר דדבר שיש בו סימן הוא
כדמפרש בגמ': **אחד הלוה משלשה.** אם שלשה שטרות של ליה
אחד הן שלוה משלשה בני אדם: **יחזיר.** מולאם: **ללוה.** דודאי
פרעם והחזירם לו ומידו נפלו שאם מידם נפלו מי קבלם למקום
אחד: ואם שלשה לויס הם. שלוו מאדם אחד: **יחזיר.** המולאם:
למלוה. שהדבר ידוע שממנו נפלו: **מלא שטר בין שטרותיו ואין**
ידוע מה טיבו. אכלו אם הלוה הפקידו אכלו או המלוה או שמה
מקלמא פרוע ומסרוהו לו להיות שליט ביניהם ושכח: **יהא מונח.** בידו
ולא יחזיר לא ליה ולא ליה: **ואם יש עמהן סמפון.** מילי מילי קמני
המואלא בין שטרותיו שובר שנכתב על אחד משטרותיו: **יעשה מה**
שבסמפון. והשטר בחזקת פרוע. ואע"פ שהיה לשובר הוה להיות
מונח ביד הלוה אמרין האמינו הלוה ואומר מנח תנה לי ושכח:
גב' זה בורר לו אחד. כשבוררין להן דיינין כותבין להן זה בירר
לו את פלוני זה בירר לו את פלוני שלא יוכלו לחזור בהן: **דאשכח**
זי דינא. מקויים בהנפק והשליח המציאו אומר ממנו נפל:
חיישין

ש"מ אימא לדשמואל. דאמר שמואל
המוכר שטר חוב לחזירו וחזר מחול מחול
בואפי' יורש מחול אביו אמר אפילו תימא
ליתיה לדשמואל הכא במאי עסקינן
בששטר כתובה יוצא מתחת ידה ורבא
אמר אי משום שטר כתובה חיישין לשתי
כתובות ואביו אמר חדא לשתי כתובות לא
חיישין ועוד שובר בומנו טריף אביו
למעמיה דאמר עדין בחתומיו זכין לו:
בתנאי מצא איגרות שום ואיגרות מוון
שמרי חליצה ומיאויני ושטרי בירורין וכל
מעשה ב"ד הרי זה יחזיר מצא בחפיסה
או גדלוסקמא ה"ה תכריך של שטרות או
אגודה של שטרות הרי זה יחזיר וכמה
אגודה של שטרות שלשה קשורין זה בזה
רשב"ג אומר אחד הלוה משלשה יחזיר
ללוה שלשה הלויין מן האחד יחזיר למלוה
ומצא שטר בין שטרותיו ואינו יודע מה
טיבו יהא מונח עד שיבא אליהו אם יש
עמהן סמפונות יעשה מה שבסמפונות:
גב' מאי שמרי ברורין הכא תרגמו שמרי
טענתא רבי ירמיה אמר זה בורר לו אחד
וזה בורר לו אחד: **וכל מעשה ב"ד הרי**
זה יחזיר: ההוא גיטא דאשתכח בי דינא
דרב הונא דהוה כתיב ביה בשוירי
מתא דעל רכים נהרא אמר רב הונא
חיישין

ואינה זריכה לשלם אלא מעט ומרווחת הרבה ומשני אימא לדשמואל
ואם היתה מוחלת לבעלה לא תפרע ללקוחות אלא דבר שנתנו
ומתוה הרבה ואע"ג דגבי ערב לאשה ככתובה ורובה לגרשה תנן
בפרק גט פשוט (ב"ב ד' קעג): **דידור הנאה** אלמא חיישין לקנויאה
אע"פ שיתחייב לפרוע הכל לערב ולכך חיישין לקנויאה לפי שאין
לו צמא לשלם לא דמי דהתם מפסיד הערב מיד וחיישין לקנויאה
אכל הכא דאינו אלא חששא בעלמא שמה לא מכרה ואפי' מכרה
שמה לא יפקידו הלקוחות כי אינו מוציא מהם אלא חוב שהיה להם
על הבעל יהיה להם על האשה וגבי חייב מודה דחיישין לעיל
לקנויאה לפי שיוציא מיד מן הלקוחות ועוד יש לחוש משום לקוחות
שלא באחריות שיפקידו לגמרי: **שן בר** בומנו שורף. אע"פ
ששטר מכירה נמסר ללקוחות תחילה אינו מועיל וטורף הבעל כדון
וכן אמר לעיל גבי שחוריי עבדים ונראה שקנתה חכמים היא
שזכה משעת חתימה אע"פ שלא נמסר לו עד ימים רבים אחרי
כן שאם לא כן לעולם לא יוכלו העדים לחתום אלא אם יראו המסירה
משום חששא דכתב בניסן ולא נתן עד תשרי ומוציין ביני ובענין
איסור נראה דאם עבד צא על צה ישראל קודם שצא לידו גט
שחור שפסלה ושמה גם גבי איסור זכין לו משעת חתימה אע"פ
דלא שייך טעמא דפרישית מ"מ לא פלוג רבנן ויש כח ביד חכמים
לעקור דבר מן התורה וא"ת והא אציי סבר כר"א דאמר עבדי
מסירה כרתי גבי מתנתא דחתימי עליה תרי גיסי ור"א סבר בפרק
מי שהיה נשוי (בבבב ד' קעז): כתב ליה ולא מסר לו ליה ומסר לו
לזה שמסר לו תחילה קנה וי"ל דהיינו צשני שטרות שזמנן כתוב
בשום ציום אחד שאין יכיר מתוכו איזהו מהם קודם לכך אזלינן בתר
מסירה אכל אין זמנן שוה החתום קודם וזה אע"פ שהמאחר נמסר תחילה ובעובדא דהתם דכתבתינהו לרמי בר חמא בצפרא ולרבי
עוקבא בפניא ואוקמינה רב ששת בדידה דרמי בר חמא משום דקדים ורב נחמן ואוקמינה לרב עוקבא בנכסיה משום שודא התם מיירי
דלא ידעינן למי נמסר תחילה ורב ששת סבר כמו שנכתב תחילה לרמי מסתמא גם לו נמסר קודם ורב נחמן סבר כיון דאינו מוכיח
מכח השטר שקדם אין לומר שנמסר לו תחילה אלא אם הוה ידעינן למי נמסר קודם היה
זוכה כיון ששניהם כתובים ציום אחד וא"ת וניחוש לדלמא זכנה ככתובה ציום שנכתב השובר דהשתא ליכא למימר עדין בחתומיו זכין לו
וכשיוציאו הבעל והלקוחות שטרם יהא זמנם שוה ואין ידוע דמי קדם ויאמר הבעל ללקוחות תציאו ראייה שקדמתם לפי שהוא מוחזק
שהנכסים שלו והלקוחות רוצין לטרוף בשביל האשה וי"ל דהא ליכא למיחש שתמכור ציום כתיבת השובר:

קבו א ב מיי פ"ו מהל'
מכרה הלכה יב
ועין בהשגות ונ"מ
ובכ"מ סמג עשין פב
טוש"ע ח"מ סי' סו סעף
כג:
קבו ג מיי פ"ח מהל'
גולה ואפדה הל'
יג סמג עשין עד טוש"ע
ח"מ סי' סה סעף יב:
קבו ד מיי שם הל' ג
טוש"ע שם סעף
ט:
קבו ה מיי שם טוש"ע
שם סעף י:
קבו ו מיי שם הל' ד
טוש"ע שם סעף
יא:
קבו ז מיי פ"ו מהל'
מלוה וזוה הלכה
יא סמג עשין ד טוש"ע
שם סעף יא:
קבו ח מיי פ"ו מהל'
מלוה וזוה הלכה
יא סמג עשין ד טוש"ע
שם סעף יא:
קבו ט מיי פ"ו מהל'
מלוה וזוה הלכה
יא סמג עשין ד טוש"ע
שם סעף יא:

רבינו חננאל

אמר רבא ש"מ איתא
לדשמואל דאמר המוכר
שטר חוב לחזירו וחזר
ומחלו מחול אפ"י יורש
מחול ומגו דאיבעי מחילה
לה לכתובה לבעלה כי
אמרה שובר האי ידידה
הוא תנהו לו נאמנת
ואין תקנה שלא יהא
המוכר רשאי למחול כלל
וכבר ביארנוהו באר היטב
בפרק החובל:
[בתנאי] מצא איגרות
שום פי' שטר שומת
ב"ד ואיגרות מוון
כמשמעו כגון מוון
האשה והבנות. שטרי
בירורין שטרי שפנתא
וזהו (א) שימוש ב"ד.
הוא גיטא דאשתכח בבי
דינא דרב הונא דהוה
כתיב ביה בשוירי מתא
דעל רכים נהרא מוחבא

(א) אולי י"ל וחו מעשה ב"ד.

